

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 881/2017
18.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Катарине Манојловић-Андрић, чланова већа, у парници тужиле АА из ... чији је пуномоћник Драгиша Лазић адвокат из ..., против тужене ББ - власнице приватне лекарске ординације „ВВ“ из ... чији је пуномоћник Радуле Перовић адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5976/2016 од 09.11.2016. године, у седници већа одржаној дана 18.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 5976/2016 од 09.11.2016. године у првом ставу изреке тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву П 2785/15 од 02.03.2016. године у првом ставу изреке.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 5976/2016 од 09.11.2016. године у трећем и четвртном ставу изреке и пресуда Основног суда у Смедереву П 2785/15 од 02.03.2016. године у трећем ставу изреке, тако што се обавезује тужена да на име трошкова целокупног поступка исплати тужилци износ од 190.544,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П 2785/15 од 02.03.2016. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена ББ као власница приватне лекарске ординације „ВВ“ из ... да тужилци АА из ... исплати на име накнаде штете због душевних патњи услед наружености износ од 39.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.03.2016. године до исплате у року од 15 дана под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је део тужбеног захтева тужиле у делу у коме је предложено да се обавезе тужена да јој исплати на име душевних патњи због наружености износ од још 261.000,00 динара, износ од 100.000,00 динара на име претрпљеног страха од могућих последица по здравље и износ од 22.000,00 динара на име материјалних трошкова плаћања услуге операције, као и законску затезну камату на досуђени износ нематеријалне штете од дана подношења тужбе па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је

тужиља да туженој на име парничних трошкова исплати износ од 24.992,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5976/2016 од 09.11.2016. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П 2785/15 од 02.03.2016. године у првом ставу изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи на име накнаде штете за душевне болове због наружености исплати износ од 39.000,00 динара са законском затезном каматом од 02.03.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Смедереву П 2785/15 од 02.03.2016. године у другом ставу изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у трећем ставу изреке пресуде Основног суда у Смедереву П 2785/15 од 02.03.2016. године, тако што је обавезна тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 90.120,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену - дела којим је преиначена пресуда првостепеног суда и одлучено о трошковима поступка, тужиља је благовремено изјавила ревизију из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност другостепене пресуде у побијаном делу, у смислу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Ревизијом се, иако је изјављена из свих законских разлога, посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка у смислу члана 407. став 1. тачка 2. и 3. наведеног закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је власница лекарске ординације у којој је 08.10.2008. године извршено уклањање тетоваже са тужиљине леве надлактице. Тужиља је пре обављене интервенције потписала сагласност да се иста обави у локалној анестезији и да је упозната са начином, током лечења и последицама. Уклањање тетоваже извршено је хируршким путем - тангенцијалном ексизијом, скидањем коже уз постављање вазелинске газе и завоја, тужиљи одређена терапија против болова, наложено мировање и за сутрадан заказан контролни преглед. Код ове хируршке методе начин решавања насталог дефекта коже зависи од дебљине скинуте коже - ако се одстрани пуна

дебљина коже дефект се покрива слободним кожным аутоотрансплантатом који се узима са друге регије тела, а ако се не скида пуна дебљина коже онда се дефект може оставити да спонтано зараста и постоперативни третман тада подразумева обавезна периодична превијања до потпуног зарастања ране, а након тога је потребна нега и локални третман ожиљка кремама, геловима и силиконским плочицама у трајању од шест месеци до две године. На основу постојеће лекарске документације, као и због чињенице да се тужила јавила на поновни преглед тек 05.08.2009. године, није било могуће утврдити да ли је урађена тангенцијална екцизија пуне или парцијалне дебљине коже и да ли је било пропуста на страни тужене. И када је захват обављен у складу са правилима струке постоји могућност стварања хипертрофичног ожиљка као на тужиљиној кожи јер реакција зависи од индивидуалне склоности пацијента ка формирању таквог ожиљка и од постоперативног третмана. Услед естетске наружености тужила је трпела душевне болове средњег интензитета у трајању од два месеца по завршетку лечења и још три месеца душевне болове слабог интензитета, а потом се душевни болови јављају повремено и кратко трају при сусрету са новим, непознатим лицима.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је, имајући у виду да хипертрофични ожиљак након уклањања тетоваже настаје као последица реакције организма пацијента и спроведеног постоперативног третмана, закључио да постоји подељена одговорност и подједнак допринос странака за настану нематеријалну штету. По налажењу тог суда, тужила се због насталих проблема на месту уклоњене тетоваже није благовремено обратила туженој, а тужена је пропустила да закаже контролни преглед и примени терапију којом би штета била смањена. Из тих разлога првостепени суд је, применом члана 200. Закона о облигационим односима, одредио висину правичне новчане накнаде за душевне болове због наружености у износу од 78.000,00 динара, али је тужили на основу члана 192. истог закона досудио накнаду у износу од 39.000,00 динара која је сразмерна њеном доприносу у настанку штете.

Према схватању другостепеног суда, закључак о одговорности тужене због пропуста да закаже контролни преглед заснован је на погрешно примењеном материјалном праву - одредбама чланова 154. став 1. и 158. Закона о облигационим односима, и не може се квалификовати као лекарска грешка услед које је тужили проузроковна штета. По налажењу тог суда, оперативни захват уклањања тетоваже по редовном току ствари оставља последице - ожиљке, који могу бити изражени у већој и мањој мери и када је захват обављен у складу са правилима струке, јер то зависи од индивидуалне склоности пацијента и постоперативног третмана, са чим је тужила била упозната и то својим потписом потврдила.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, у овој правној ствари другостепени суд је погрешно применио материјално право када је преиначио

пресуду првостепеног суда и одбио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због наружености.

Одредбом члана 40. став 1. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Србије“, број 107/05) прописано је да пацијент који због стручне грешке здравственог радника, односно здравственог сарадника, у остваривању здравствене заштите претрпи штету на свом телу, или се стручном грешком проузрокује погоршање његовог здравственог стања, има право на накнаду штете по општим правилима о одговорности за штету. Према члану 154. став 1. Закона о облигационим односима, ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Кривица штетника, у смислу члана 158. Закона о облигационим односима, постоји када је штета проузрокована намерно или непажњом.

Уклањање тетоваже са дела тужиљиног тела извршено је медицински признатом методом скидања слојева коже, али због протекла времена од извршене интервенције није било могуће утврдити да ли је одстрањена пуна дебљина коже или не, од чега иначе зависи начин отклањања тако насталог дефекта на кожи. Из истог разлога није било могуће утврдити ни да ли је било пропуста тужене у обављању ове интервенције. Тужилца је пре извршене интервенције потписала сагласност да се иста обави у локалној анестезији и била је упозната са начином лечења и последицама. Последица овакве интервенције, и када се уради по правилима струке, је појава ожиљка на кожи, па и хипертрофичног ожиљка какав постоји код тужилце. Настанак таквог ожиљка зависи од индивидуалних склоности пацијента, али и од постоперативне неге, односно примењене хирушке технике. Постоперативна нега ране, по схватању Врховног касационог суда, подразумева и контролне прегледе којима би се благовремено уочило стварање ожиљка и применила одговарајућа терапија са циљем да се избегне његово стварање, или исто сведе на меру која не би проузроковала наружење. У конкретном случају, тужена није доказала да је заказала контролне прегледе, што представља њен пропуст у постоперативној нези тужилце и допринос у настанку штете - душевних болова због наружености који оправдавају досуђивање новчане накнаде. Висина накнаде у износу од 78.000,00 динара одређена је правилном применом члана 200. Закона о облигационим односима, али тужилци припада само сразмерно смањени износ накнаде од 39.000,00 динара јер је пропуст да се благовремено обрати туженој допринела да штета настане, односно да буде већа.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке.

Преиначење другостепене пресуде и одбијање жалбе тужене на одлуку о усвајању тужбеног захтева има за последицу преиначење и одлуке нижестепених судова о трошковима поступка, у смислу члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку. Наиме, у случају делимичног успеха тужиоца у спору за накнаду нематеријалне штете, трошкови поступка на

име награде за рад адвоката и на име судске таксе одређују се у висини досуђеног износа накнаде, а тужилац има право на накнаду свих трошкова вештачења независно од висине досуђене накнаде, уколико је вештачење било нужно.

Имајући изложено у виду, по налажењу Врховног касационог суда, тужилца има право на накнаду парничних трошкова у укупном износу од 195.544,00 динара. У овај износ урачунати су и трошкови за: састав тужбе у износу од 6.000,00 динара и састав жалбе у износу од 12.000,00 динара; за ступање на 13 одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара, седам неодржаних рочишта у износу од по 4.500,00 динара; судске таксе у укупном износу од 12.400,00 динара. Висина ових трошкова одређена је применом Адвокатске тарифе и таксене тарифе према вредности предмета спора од 39.000,00 динара - што су досуђене новчане накнаде нематеријалне штете. Тужилци припада право и на накнаду трошкова за вештачење у износу од 36.144,00 динара, без обзира на њен делимични успех у спору.

Сходно изложеном, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић